

Када се просјечни Србин почеше по глави, сједећи испред телевизора и констатујући са жаљењем да и даље живи у окружењу које му, најблаже речено, није наклоњено – подигне се псеудоинтелектуална кука и мотика, да му објасни да је безнадежна жртва „теорије завјере“. У малобројном, али веома гласном и хистеричном кругу политички коректних квазимислилаца из Београда и њихових пандана у Босни и Херцеговини, та етикета постала је омиљени инструмент за излагање спрдњи свакога ко се усуди да примијети да је серија ратова између Триглава и Ћевђелије у првој половини протекле деценије настављена другим средствима и у 2008. години.

Јер, забога, комплетан регион западног Балкана ухватио је прикључак са брзим возом „евроатлантских интеграција“, још само да „непросвијећена свјетина“ у Републици Српској и Србији одустане од јалове опсесије територијама, тако што ће их препустити комшијама. Наравно, њима безвриједни комади земље нису битни, али ће тешка срца прихватити нежељене поклоне. Са нестрпљењем се чека моменат у коме ће амнезија постати доминатно стање духа на потезу Нови Град – Требиње и релацији Суботица – Врање. У том тренутку, становници апстрактног простора унутар означених координата моћи ће да преузму лиценце о доласку до спознаје да је важно само у каквој држави живиш, али не и у којој.

Богохулне пројекције: Имајући у виду те свијетле путоказе, дезоријентисани читаоче, остави иза себе „параноју“, уколико те, можда, непримјерено расположење обузме када региструјеш посљедњи интервју предсједника Хрватске Стјепана Месића њемачком недјељнику „Дер Спиегел“. Не, не долази у обзир идеја да је Месић од опробаног деструктивца постао лажни конструктивни актер, док збланутим Швабама поручује: „Ако Додик каже да не признаје БиХ, онда сутра мора нестати са тапета. Али, за то би Лајчак морао имати снаге и потпору из Брисела, Вашингтона и НАТО-а.“ Не помишљај да је ријеч о Месићевом отвореном хушкању, усмјереном према западним центрима моћи, с циљем да употребе силу како би остварили приземне циљеве бошњачке стране у тамном вилајету. Нека ти поготово не падне на памет богохулна пројекција о томе да би Месић био један од главних иницијатора онога што је дефинисао говорећи „да би распад БиХ могао завршити катастрофално, новим крвавим сукобом на Балкану“.

Када поглед на географску карту бивше Југославије спустиш за педаљ у смјеру југоистока, о, вјечни „реметилачки фактору“, опусти се док гледаш кадрове на БХТ-у који те тјерају да зуриш у календар и увјериш се да се ниси поново вратио у 1992. годину. Само без панике, пошто Сулејман Тихић има најбоље намјере када најављује „обнову сукоба“ у Босни и Херцеговини ако Канцеларија високог представника подигне сидро из хипи-комуне на обалама Миљацке. Не лудуј и не проналази у јавним ћушкама које је Харис Силајџић дијелио комесару за проширење Европске уније Олију Рену огољене елементе примитивизма, бахатости и лудачке самоувјерености лика убијеђеног у спремност половине планете да својски залегне иза његових ступидарија. Знај да је Силајџићево инсистирање да безлични Финац призна како не смије означити официјелну Бањалуку као креатора свих овдашњих гадости само посљедица

племенитих педагошких амбиција бошњачког члана Предсједништва БиХ. Мајка му стара, крајње је вријеме да се лоцира главни узрок зла – намјера РС да „отвара представништва по свијету“, умјесто да затвори и постојеће сопствене институције на домаћем терену. Зато би Рен морао да држи затворену губицу прије него што покуша да препозна „ноћну мору“ на метар поред себе, а не пар стотина километара сјеверније.

Птица грабљивица: Не љути се, сињи кукавче, на високог представника Мирослава Лајчака уколико ти се учини да никада није био нижи, него када се смушено осмјехивао поред Сенада Хаџифејзовића у „Хајатовом“ дневнику и покушавао да ескивира његово вербално завртање руке ради признања да треба да настави тамо гдје се Атиф Дудаковић зауставио уочи потписивања Дејтонског споразума. Не помишљај, несрећниче, на могућност да су стварни босови ОХР-а амерички амбасадор Чарлс Инглиш и формални резервни играч са Лајчакове клупе Рафи Грегоријан. Не вјеруј ако ти кажу да они хоће да личне фикс-идеје и фрустрације уобличи као глобалну вољу „међународне заједнице“, у периоду потпуне обузетости оба крила вашингтонске птице грабљивице колапсом берзанског система, агонијом у Ираку и предстојећим предсједничким изборима.

Схвати, особо мања од маковог зрна, да су народне власти из Подгорице и Скопља потпуно самостално донијеле одлуку о признању „независности“ Косова. Толико си конфузан да си се усудио посумњати у непобитну чињеницу – Мило Ђукановић и Никола Груевски боље од самих Срба знају шта је добро за њих. За згражање је твоја тлапња да је премијер Монтенегра тим чином хтио купити бар још једну деценију слободе и разметања у богатству стеченом помоћу свих могућих послова из репертоара Коза ностре. Када ти то буде јасно, нећеш фантазирати о томе да је од црногорског подилажења Хашиму Тачију јаднија и бједнија једино жеља балаваца из ВМРО да задовоље апетите другог Тачија, Мендуха, тако што ће му понудити храну са сусједног, а не са свог стола. И дај, охлади већ једном са глупавим шатроисторијским аналогијама! Шта разумно људско биће може пронаћи у подударности, према којој је 9. октобра 1934. Владо Черноземски убио краља Александра Карађорђевића, а на исти датум, 74 године касније, организација заснована на његовим идејама упутила млаз пљувачке на све што повезује Македонце са некаквом „православном браћом“?

Када прођеш кроз читав тај низ лекција и коначно будеш преваспитан, имаћеш право на понеку привилегију. Човјечуљче пред телевизором, буни се колико хоћеш зато што Рамуш Харадинај испија виски на слободи, а Милан Мартић робија 35 година. Али, не заборави да се још опорављаш од „теорије завјере“ и не искориштавај добру вољу терапеута, распредајући због чега је милиционеру из Книна приписано учешће у „удруженом злочиначком подухвату“, а ратни ритам бубњара из Загреба, Сарајева, Подгорице, Приштине и Скопља још нема одговарајуће име? Нећеш ваљда повјеровати властитим очима и помислити да се управо од тебе очекује да завршиш испод „Оријент експреса“ који купи путнике на тим станицама? Уколико одолиш том искушењу, бићеш спасен и схватићеш зашто је Марти Ахтисари добио Нобелову награду за мир.

(текст је објављен у бањалучком недељнику Нови Репортер)